19 Αυγούστου 2026

Επιδημία Έμπολα στο Κονγκό: «Εξαπλώνεται ταχύτερα από οποιαδήποτε άλλη καταγράφτηκε ποτέ», σύμφωνα με τον ΟΗΕ

/ Γενικά Θέματα / Υγεία και ιατρικά θέματα

Η επιδημία Έμπολα στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό είναι πλέον η φονικότερη στην ιστορία της χώρας, σύμφωνα με αξιωματούχους δημόσιας υγείας. Συνολικά 2.325 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους από τον ιό από τις 15 Μαΐου, όταν και κηρύχθηκε η επιδημία, ξεπερνώντας τον αριθμό των νεκρών από την επιδημία που έπληξε τη χώρα την περίοδο 2018-2020.

Η επιδημία ήταν ήδη η ταχύτερα εξελισσόμενη που έχει καταγραφεί, σύμφωνα με τον επικεφαλής ανθρωπιστικών υποθέσεων του ΟΗΕ, Τομ Φλέτσερ, ο οποίος προειδοποίησε την περασμένη εβδομάδα ότι «η επιδημία σκοτώνει έναν άνθρωπο κάθε 30 λεπτά».

Το Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας της ΛΔ Κονγκό ανακοίνωσε την Κυριακή (16/8) ότι έχουν καταγραφεί 4.945 επιβεβαιωμένα κρούσματα, εκ των οποίων 101 μέσα στις προηγούμενες 24 ώρες. Συγκριτικά λίγα κρούσματα έχουν εντοπιστεί εκτός της χώρας. Μέχρι τις 12 Αυγούστου, είχαν επιβεβαιωθεί 20 κρούσματα στη γειτονική Ουγκάντα, ενώ δύο άνθρωποι νοσηλεύτηκαν στη Γερμανία και ένα κρούσμα καταγράφηκε στη Γαλλία.

Σύμφωνα με το Reuters, η φονικότερη επιδημία Έμπολα που έχει καταγραφεί παγκοσμίως, εκείνη της Δυτικής Αφρικής την περίοδο 2014-2016, χρειάστηκε σχεδόν πέντε μήνες για να ξεπεράσει τους 1.000 θανάτους. Αντίθετα, η σημερινή επιδημία στη ΛΔ Κονγκό έφτασε τους 2.000 νεκρούς μέσα σε μόλις τρεις μήνες, αν και οι ερευνητές εκτιμούν ότι ο ιός ενδέχεται να κυκλοφορούσε απαρατήρητος ήδη από τον Φεβρουάριο.

Πρόκειται για τη 17η επιδημία Έμπολα που έχει εκδηλωθεί στη ΛΔ Κονγκό από την ανακάλυψη του ιού πριν από 50 χρόνια. Τα χρόνια των ένοπλων συγκρούσεων, σε συνδυασμό με τον ιδιαίτερα μετακινούμενο πληθυσμό, έχουν επιτείνει τις δυσκολίες της χώρας στον περιορισμό της εξάπλωσης της νόσου.

Τι δείχνει νέα μελέτη

Σε μελέτη που δημοσιεύθηκε την προηγούμενη εβδομάδα στο επιστημονικό περιοδικό «Nature Medicine», ερευνητές από τη ΛΔ Κονγκό, την Ουγκάντα, το Βέλγιο και άλλες χώρες, ανέλυσαν τη γενετική σύσταση δειγμάτων του ιού από 22 ασθενείς στη ΛΔ Κονγκό και την Ουγκάντα. Διαπίστωσαν ότι το στέλεχος που ευθύνεται για την τρέχουσα επιδημία είναι γενετικά διαφορετικό από προηγούμενες παραλλαγές του στελέχους Bundibugyo, οι οποίες είχαν εντοπιστεί στις επιδημίες του 2007 και του 2012.

Οι συγγραφείς της μελέτης υποστηρίζουν ότι η επιδημία ξεκίνησε από ένα νέο περιστατικό μετάδοσης του ιού από ζώο σε άνθρωπο, το οποίο στη συνέχεια οδήγησε στην εξάπλωσή του μεταξύ ανθρώπων. Η ζωική πηγή δεν έχει προσδιοριστεί, αλλά οι ερευνητές ανέφεραν ότι η επιδημία στην Ουγκάντα συνδέεται με εκείνη στη ΛΔ Κονγκό.

Η Δρ. Κρουτίκα Κουπάλλι, γιατρός λοιμωξιολογίας με εμπειρία στον Έμπολα και στη διαχείριση επιδημιών, δήλωσε στο Al Jazeera ότι η αναφορά της μελέτης σε «νέα μετάδοση από ζώο» ως αιτία της επιδημίας δεν σημαίνει ότι εμφανίστηκε ξαφνικά μια νέα μορφή του ιού Έμπολα ή ότι τα ζώα μεταδίδουν πλέον τον ιό με διαφορετικό τρόπο.

«Τα γονιδιωματικά δεδομένα δείχνουν ότι η σημερινή επιδημία ξεκίνησε από ένα νέο περιστατικό “ζωονοσογόνου μετάδοσης” – δηλαδή ο ιός πιθανότατα πέρασε ανεξάρτητα από έναν ζωικο ξενιστή σε έναν άνθρωπο – και δεν αποτελεί αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης κυκλοφορίας ή της επανεμφάνισης ενός ιού από προηγούμενη επιδημία μεταξύ ανθρώπων», ανέφερε.

«Μετά την αρχική αυτή μετάδοση από ζώο σε άνθρωπο, η επιδημία τροφοδοτείται κυρίως από τη μετάδοση από άνθρωπο σε άνθρωπο», πρόσθεσε.

«Πέρα από την αρχική μετάδοση του ιού από ζώο σε άνθρωπο, αυτό που τον καθιστά επικίνδυνο είναι κυρίως ο τρόπος με τον οποίο μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο», δήλωσε στο Al Jazeera η Κάγια Άμπας, αναπληρώτρια καθηγήτρια επιδημιολογίας και δυναμικής λοιμωδών νοσημάτων στο London School of Hygiene & Tropical Medicine και στο Πανεπιστήμιο του Ναγκασάκι.

Νέα εμβόλια και θεραπείες

Προς το παρόν, δεν υπάρχει εγκεκριμένο εμβόλιο για το στέλεχος Bundibugyo, το οποίο έχει προκαλέσει την τρέχουσα επιδημία. Ωστόσο, αρκετά εμβόλια βρίσκονται σε στάδιο ανάπτυξης. Μεταξύ αυτών είναι ένα υποψήφιο εμβόλιο που αναπτύσσει ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης και βασίζεται στην ίδια τεχνολογία με εκείνη που χρησιμοποιήθηκε για το εμβόλιο της AstraZeneca κατά της Covid-19. Η βρετανική ρυθμιστική αρχή φαρμάκων (MHRA) έχει ήδη εγκρίνει την έναρξη των πρώτων κλινικών δοκιμών του εμβολίου σε ανθρώπους Παράλληλα, άλλες τρεις ερευνητικές ομάδες αναπτύσσουν διαφορετικά εμβόλια κατά του στελέχους Bundibugyo.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χρηματοδοτεί επίσης ξεχωριστή κλινική δοκιμή στη ΛΔ Κονγκό, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν δύο υφιστάμενες αντιικές θεραπείες μπορούν να βελτιώσουν τα ποσοστά επιβίωσης των ασθενών.

Τι μέτρα έχουν πάρει άλλες χώρες;

Πολλές χώρες έχουν εκφράσει ανησυχίες για τη νέα επιδημία Έμπολα, ενώ ορισμένες, όπως το Μπαχρέιν, ανέστειλαν για 30 ημέρες την είσοδο ξένων ταξιδιωτών που φτάνουν από το Νότιο Σουδάν, τη ΛΔ Κονγκό και την Ουγκάντα. Γειτονικές χώρες, μεταξύ των οποίων η Ρουάντα και η Ουγκάντα, έχουν λάβει μέτρα για να αποτρέψουν την είσοδο του ιού στο έδαφός τους. Η Ρουάντα επέβαλε υγειονομικούς περιορισμούς, μεταξύ των οποίων και την απαγόρευση εισόδου σε ξένους ταξιδιώτες που είχαν βρεθεί στη ΛΔ Κονγκό τις προηγούμενες 30 ημέρες.

Οι ΗΠΑ προειδοποίησαν ότι ταξιδιώτες, συμπεριλαμβανομένων Αμερικανών πολιτών, οι οποίοι έχουν βρεθεί στη ΛΔ Κονγκό εντός 21 ημερών πριν από την αναχώρησή τους, δεν θα επιτρέπεται να επιβιβαστούν σε εμπορικές πτήσεις με προορισμό τις ΗΠΑ. Κυβερνήσεις σε ολόκληρη την Ασία έχουν επίσης αρχίσει να

εφαρμόζουν ελέγχους στα σύνορα και να ενισχύουν την ετοιμότητα για την επιβολή καραντίνας.

briefingnews.gr